ANUL VII. Nr. 19. 1 OCTOMBRIE 1930

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN BUCUREŞTI

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

Redacţia şi Administraţia: ARHIEPISCOPIA BUCUREŞTILOR

ABONAMENTUL: pentru preoţi, diaconi şi instituţii 150 lei pe an; pentru cântăreţi şi paracliseri 100 lei pe an

SUMARUL

1. Seminarul Monahal . . . . *Referent*
2. 1500 ani dela moartea fericitului Augustin *N. Cazacu*
3. Rugăciunea (trad.) . . . . *Pr. St. Iliescu*
4. Mişcarea misionară . . . . ***
5. Cronica internă . . . . ***
6. Mişcarea în cler. . . . . ***
7. Parohii vacante; Daruri; Cărţi reviste ***

SEMINARUL MONAHAL

Lucrurile mari se uită, sau sunt înlocuite în atenţiunea generală de altele cari au singura calitate că sunt actuale, adecă produc mai mult zgomot. Deaceia e nevoe să amintim, cât de des, că în Sfânta Mânăstire Cernica există un Seminar Monahal, fericită ctitorie spirituală a I. P. Sfinţitului Patriarh Miron. La acest Seminar se desfăşoară o muncă grea, dar perseverentă şi susţinută de un gând luminos şi tot atât de înalt ca şi scopurile neîntrecute şi netrecătoare ale bisericii. E în al doilea an de vieaţă şi aşezarea lui e atât de bine închegată, că oricine i-ar socoti trecutul cu mult mai îndepărtat.

A luat fiinţă prin stăruinţa şi dorinţa de bine a unui Mare Erarh; dar nu cu scopul de a da elemente bine pregătite numai pentru o eparhie, ci pentru întreaga biserică ortodoxă română. Incât se cuvine, e absolut necesar, ca întreaga biserică ortodoxă română, prin representanţii ei legali şi canonici, să privească cu ochi părinteşti şi mâna gata de ajutor spre această vatră de cultură şi vieaţă călugărească. „Rugăciunile părinţilor întăresc temelia caselor fiilor", — e un cuvânt plin de adevăr şi adâncă înţelepciune creştinească. In alt senz şi aci poate fi aplicat în întregime acest cuvânt. Cât de puternic şi neabătut în hotărîrile lui sfinte se simte fiul, care ştie că e ajutat în străduinţele sale de rugăciunile părinţilor lui, mai marilor lui sau îndrumătorilor lui duhovniceşti! Tot secretul biruinţelor bisericii lui Hristos trebuie căutat în această comuniune spirituală a membrilor ei, totdeauna vie şi probată prin fapte.

Vor rămâne neuitate, de întreaga obşte călugărească a Seminarului Monahal, clipele de puternică comuniune sufletească creiate de prezenţa acolo şi cuvântul părintesc al I. P. Sfinţitului Patriarh, atât în Octombrie 1929, cu prilejul inaugurării acestui Seminar, cât şi în Iunie, anul acesta, cu prilejul încheerii unui an de rodnică muncă, a elevilor ca şi a profesorilor.

Deasemenea cuvintele P. S. Vicar Titu Simedrea Târgovişteanu, delegat de I. P. S. Patriarh a prezidà deschiderea anului şcolar în curs, vor rămâne în sufletele elevilor de monahism ca o sursă binecuvântată din care totdeauna vor scoate înviorare spirituală: „Vieaţa călugărească e chipul vieţii îngereşti. Cine cade din vieaţa

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

călugărească mântuire nu mai poate găsi, cum nici îngerii căzuţi din harul lui Dumnezeu nu mai pot aflà mântuire. Căci e clar lucru, că Dumnezeu a trimis Mântuitor pentru oameni nu şi pentru demoni“.

Cu un cuvânt de îndemn, de mângâiere, cu o rugăciune pornită din inimă, cu iubire şi tot lucrul de folos, mici şi mari, fiecare în felul lui şi după posibilităţi, ajutând Seminarul Monahal ajută la înflorirea vieţii care a împodobit totdeauna fruntea Bisericii cu cunună neasemănată.

REFERENT

1500 ani dela moartea Fericitului Augustin

La 28 August, anul acesta, s'au împlinit 1500 ani dela moartea Fericitului Augustin. Intr'adevăr, marele episcop al Hipponei (Africa) a murit la 28 August, 430, în momentul când oraşul pe care-l ilustrase timp de 35 ani cu apostolatul său erà asediat de Vandali. Biserica romano-catolică, pentru care Fericitul Augustin este „Sfântul Augustin“ şi „cel mai mare geniu pe care l-a avut Biserica“, a sărbătorit cu mare solemnitate acest al 15-lea centenar al morţii ilustrului doctor. Incă dela 19 August, au început la *Pavia* (Italia) — precum ne-a informat „La Vie Catholique“ — ceremoniile în legătură cu această strălucită aniversare şi s'au continuat până în ziua de 28 August, când a fost adevărata solemnitate. Rămăşiţele pământeşti ale Fericitului Augustin se află depuse aci la Pavia, sub un monument măreţ, dupăce două secole mai înainte stătuseră în Sardinia. Maeştri lombarzi, din secolul 14, au împodobit acest monument de piatră cu basoreliefuri şi statui, făcând astfel să i se deà numele de *Arca di San Agostino.* In faţa acestui monument s'au şi desfăşurat ceremoniile comemorative, iar în Octombrie va aveà loc chiar o procesiune, în timpul căreia moaştele marelui episcop vor fi purtate în triumf.

„Fericitul Augustin s'a născut la *Tagasta,* oraşel în *Numidia,* la 13 Noembrie, 354, dintr'un părinte păgân, Patricius şi dintr'o mamă creştină, Monica. Dotat în mod admirabil, făcù studii excelente, mai întâiu la Tagasta, apoi în Nadauria şi însfârşit la Cartagena, în 371. La Cartagena însă, el contractă o legătură neregulată, care durà 16 ani şi din care avù pe Adeodat (372) şi alunecă în maniheism (374). Odată studiile sale terminate, el predă ca profesor, în mod succesiv, la Tagasta şi la Cartagena, iar în 383, se îmbarcă pentru Italia şi pentru Roma, unde obţinù prin protecţia prefectului Symmacus, o catedră de retorică la Milan (384). Aci îl aşteptà harul. La Milan, ascultă pe Sf. Ambroziu şi conversează câteodată cu el; citeşte câteva scrieri neoplatoniciene, traduse de Marius Victorinus; criza finală se produce în luna August, 386; Augustin convertit, primeşte botezul la Paşti, 387 şi, după moartea mamei sale, ale cărei lacrămi şi rugăciuni îl aduseră la Dumnezeu, se întoarce în Africa, în toamna lui 388. Stă câtva timp la Tagasta, cu câţiva prieteni; apoi, cu prilejul unei călătorii la Hippona, în 391, este cerut ca preot de către comunitatea creştină din acest oraş şi hirotonit. Trei ani după aceea, în 394 sau 395, devine, prin sfinţirea arhierească, ajutătorul (vicarul) episcopului Valeriu şi, în 395 sau 396, succesorul său, pe scaunul Hipponei.

Din acel moment, viaţa sa fù cu totul împărţită între lupta contra ereticilor şi shismaticilor din afară, administrarea eparhiei sale, instruirea poporului, grija de clerul Său şi, se poate spune, solicitudinea pentru Biserica întreagă. Invaziunea Vandalilor puse sfârşit lucrărilor şi ostenelelor sale. La 28 August, 430, în Hippona asediată, Augustin îşi dà sufletul lui Dumnezeu, plin de sentimentele cele mai vii de căinţă. Erà în al 76 an al vieţii sale“.

(Precis de Patrologie, J. Tixeront).

Activitatea literară a Fericitului Augustin este foarte bogată şi se împarte în scrieri: 1⁰ filosofice; 2⁰ apologetice, 3⁰ exegetice; 4⁰ dogmatice; 5⁰ polemice; 6⁰ morale şi pastorale; 7⁰ opere oratorice; 8⁰ litere şi poezii. La această activitate, de cugetător şi scriitor, se adaugă aceea de predicator. In fiecare duminecă şi sărbătoare, Augustin predicà credincioşilor săi, insistând mai ales asupra laturii morale a vieţii.

Am dat aci câteva date cam răsleţe asupra

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

vieţii Marelui Doctor al creştinătăţii apusene. Nu insistăm deloc asupra învăţăturii sale, pe care Biserica Ortodoxă n'o aprobă, în întregime, Fericitul Augustin neputându-se ţine destul de sigur pe terenul doctrinii Bisericii lui Christos, aşa cum fusese expusă de Sf. Părinţi orientali, Sf. Atanasie, Sf. Vasile cel Mare, Sf. Ioan Chrisostom şi alţii. Scrierile sale totuş, sunt de mare folos pentru întreaga Biserică şi dată fiind şi viaţa lui bogată, aşa de duios descrisă în „Confesiunile" sale, acest mare episcop se bucură de cinstea întregei creştinătăţi.

Cu ocazia aniversării celui de-la 15-lea centenar, se cade, deci, ca şi noi ortodoxii să medităm viaţa şi opera celui mai de seamă reprezentant al teologiei creştine de apus.

N. CAZACU

DESPRE RUGACIUNE

Ne naştem numai cu *posibilitatea* libertăţei; de fapt, voinţa noastră (voinţa omului natural) este ocupată şi legată de acele lucruri mărginite şi externe pentru noi, pe cari natura ne îndatorează să le dorim. In această dorinţă suntem de două ori lipsiţi de libertate: mai întâi fiindcă aici nu dorim dela sine ci ne sileşte să dorim o putere streină naturei; în al doilea rând, însăşi obiectele dorinţei fireşti — lucruri mărginite şi stări condiţionale — ne leagă şi ne mărginesc voinţa. Numai atunci cucerim adevărata libertate când în afară de dorinţele fireşti *începem* să dorim aceeace vrea Dumnezeu adecă ne dăm singuri voinţa noastră lui Dumnezeu. Cu aceasta devenim îndoit de liberi; mai întâi fiindcă dând voinţa noastră lui Dumnezeu lucrăm singuri, — aceasta nu este un fapt înăscut nouă, obligator şi inevitabil pentru noi, ci o lucrare internă sau o mişcare a sufletului nostru în care noi înşine formăm principiul acestei mişcări; în al doilea rând, aceeace doreşte Dumnezeu (obiectul voinţei noastre, celei nouă) este înainte de toate un bun moral, intern, infinit şi desăvârşit, în care nu poate fi nimic excepţional, niciun fel de graniţe cari să încătuşeze şi să copleşească voinţa noastră, cum e cazul cu obiectele dorinţelor fireşti, — nu există şi nici nu poate să existe aşă ceva în Dumnezeu; prin urmare, împreunând voinţa noastră cu voinţa lui Dumnezeu, dobândim libertatea absolută — desăvârşită ca principiu dar încă nu ca înfăptuire.

Mişcarea voinţei noastre, cu care aceasta se înalţă mai presus de sine, adecă deasupra stării sale factice, înăscută, sau deasupra robiei păcatului şi se predă lui Dumnezeu, hotărându-se să dorească numai aceeace este plăcut lui Dumnezeu, — această mişcare este numai primul început al vieţei cele nouă şi nu sfârşitul ei. Chiar şi în acest început voinţa noastră este liberă cu adevărat, dar anterioara robie a păcatului rămâne ca o posibilitate pentru ea. Inainte (până la renaşterea spirituală) robia era realitate, iar libertatea numai posibilitate — acum, invers. Pentru omul renăscut spiritualiceşte păcatul nu mai este fapt, ce apăsă în mod inevitabil asupra voinţei lui, ci numai posibilitate pentru această voinţă. Pentru ca principiul păcatului să treacă din starea de posibilitate la realitate, stăpânind din nou pe om, trebue să fie stârnit. Omul, renăscut sufleteşte, adecă cel ce, prin credinţă, recunoaşte pe Dumnezeu şi se supune voinţei Dumnezeeşti, nu mai poate singur, prin lucrarea sa directă, să stârnească stihia întunecată a sufletului său spre păcat. Pentru un atare om pricina stârnitoare de păcat este o lucrare venită din afară, aceea ce se numeşte *ispită*.

Ispita există numai pentru oamenii duhovniceşti sau oamenii lui Dumnezeu. Omul fără Dumnezeu, pentru a săvârşi răul, nu are nevoe de ispită: îl săvârşeşte în baza firei sale pervertite, pe temeiul legii păcatului ce îl stăpâneşte. Omul lui Dumnezeu însă nu este supus direct acestei legi a păcatului. Păcatul, ca păcat, nu are putere asupra lui şi nu lucrează asupră-i; el poate fi momit de păcat numai atunci când păcatul se prezintă ca ceva nevinovat, când răul împrumută chipul binelui, fapt în care constă puterea ispitei.

Cunoaştem trei categorii principale de păcat: păcatul sufletului robit simţurilor sau pofta (păcatului cărnei): «pofta, când a zămislit, naşte păcatul, iar păcatul, odată săvârşit aduce moartea»; mai departe avem

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

păcatul minţei — trufia şi înălţarea de sine, ce duce la rătăcire, iar încăpăţânarea în rătăcire naşte minciuna şi înşelăciunea; în sfârşit, avem păcatul duhului de stăpânire — iubirea de a stăpâni, ce duce la silnicie, iar silnicia sfârşeşte cu omor. In chipul acesta lucrul ispitei constă în faptul de a prezenta omului duhovnicesc aceste păcate, — nu ca păcate. Inainte de toate apare îndreptăţirea cărnei, adecă sforţările firei sensuale ce câştigă precumpănire asupra minţei şi voinţei Glasul ispititor vorbeşte:» Tu eşti omul lui Dumnezeu, om dumnezeesc şi pentru tine pofta cărnei nu este lucru straşnic; tu ai biruit deja în tine-ţi firea păcătoasă şi deaceea toate manifestările ei exterioare îţi sunt indiferente. Omului spiritual îi sunt toate îngăduite: eşti mai presus de deosebirea dintre bine şi rău; şi apoi poate oare exista rău în lucrările absolut externe ale trupului, lucrări ce alcătuesc manifestările naturale ale firei sale materiale» ?

Aceasta este prima ispitire. Ea este deosebit de puternică la începutul vieţii spirituale când atracţiile cărnei încă nu s'au potolit în faţa duhului renăscut şi doresc întocmai ca şerpii lui Herculc să-l înăbuşe chiar în leagăn. In această ispită cad de obiceiu prozeliţii aşà numitelor secte spirituale, mistice în cari spiritualitatea exagerată şi mulţumită cu sine este înlocuită cu deplina destrăbălare sensuală şi libertatea duhului, trecând în libertatea cărnii, se sfârşeşte cu robia cărnei.

Pentru a învinge această ispită trebue o cetate duhovnicească pe care nu o avem în noi, ci trebue să o primim dela izvorul tuturor puterilor; la el trebue să ne adresăm cu cuvintele *nu ne duce in ispită.* Ajutorul puterei Dumnezeeşti, primit prin această rugăciune, apără sufletul nostru de întunecare şi tentaţiune şi întrarmează raţiunea şi conştiinţa noastră împotriva sofismelor seducătoare cu următorul raţionament.

Răspunsul omului duhovnicesc la prima ispitire: Tu spui, că pofta cărnii nu este periculoasă pentru mine, fiindcă am învins firea senzuală sau carnea cu ajutorul duhului; dar dacă într'adevăr aşi fi învins carnea, atunci, pofta cărnii nu ar fi acţionat în mine, nu ar mai fi fost nici ispita. Dacă ea apare, dacă eu simt dorinţa cărnii, aceasta este un semn vădit că firea senzuală încă nu este învinsă, că ea încă este straşnică şi periculoasă pentru mine, că trebue să mai mă răsboiesc cu ea. Mai departe vorbeşti, că m'am înălţat mai presus de deosebirea dintre bine şi rău. Dar cum pot eu să cred aceasta când încă încerc deosebirea dintre suferinţă şi plăcere, îndepărtându-mă de prima, ca fiind rea pentru mine şi căutând pe cea de a doua ca fiind bună pentru mine. Şi dacă cu adevărat aşi fi ajuns o atare desăvârşire că nu aşi mai putea deosebi suferinţa de plăcere, atunci, mulţămită acestei lipse de pasiune, n'ar mai putea fi pofta trupească care este tocmai tendinţa către o oarecare plăcere — atunci n'ar mai fi loc nici pentru ispita de acum. Dacă tu mă ispiteşti acum cu pofta trupească însemnează că încă nu am ajuns la scutirea de pasiuni, că încă sunt pe deplin expus deosebirei binelui de rău. In sfârşit, vorbeşti: în satisfacerea râvnelor sensuale nu există rău şi păcat fiindcă aceasta este numai un fapt extern, lucrare săvârşită numai cu trupul, fără participarea sufletului; dar dacă ar fi aşa, atunci sufletul nici n'ar dori acest fapt; admiţând însă în sine pofta, o doreşte şi această dorinţă exprimă tocmai participarea sufletului la faptul sensual; prin urmare el nu mai este pur şi simplu un fapt extern în viaţa trupului, ci lucrarea interioară a sufletului, — păcatul.

Respingând în acest chip ispita cărnei, omul duhovnicesc se întâlneşte cu ispita minţei. «Tu ai cunoscut adevărul; în tine s'a descoperit adevărata viaţă. Lucrul acesta nu se dă tuturor. Vezi că alţii nu cunosc adevărul şi sunt streini de adevărata viaţă. Deşi adevărul nu este dela tine, dar este *al tău*, îţi aparţine *prin excelenţă*, mai mult decât celorlalţi oameni. Lor nu li s'a dat, iar ţie ţi s'a dat — însemnează că tu substanţialmente ai fost mai bun şi mai presus de alţi oameni şi de aceia ai primit aceeace lor li s'a ascuns. Viaţa duhovnicească ce s'a descoperit în tine este privilegiul tău faţă de ceilalţi şi acest privilegiu dovedeşte superioritatea ta personală peste ceilalţi. Viaţa adevărată te înalţă şi te face mai bun, dar tu primeşti această viaţă fiindcă şi mai înainte ai fost mai bun şi mai presus de alţii. Tu eşti dela sine un ales ce ai dreptul la o însemnătate excepţională. Dacă adevărul a devenit privilegiul şi destoinicia ta proprie însemnează atunci că părerea ta — *ca fiind a ta* — este deja

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

adevărul şi trebue să fie recunoscut de alţii. Stăpânind adevărul, nu poţi să cazi în rătăcire — eşti infailibil». Admiţând o atare inspiraţie, mintea noastră cade în îngânfare, iar îngânfarea duce la rătăcire şi minciună. Delectându-ne cu gândul despre privilegiul propriu, mintea noastră începe să preţuiască adevărul, nu ca adevăr, ci ca fiind *al său;* dar odată cu aceasta pierde orice criteriu pentru deosebirea binelui de rău, fiindcă drept lucrul *său* poate fi şi rătăcirea şi orice fel de minciună. Dar chiar dacă ne abţinem dela o atare nebunie finală pentru ca orice părere şi închipuire proprie numai pentru aceea că este a noastră să o primim şi o distribuim drept adevăr necondiţionat, în virtutea pretinsei noastre infailibilităţi, totuşi păcatul îngânfării, sau mândria intelectuală, admisă de noi, se înmulţeşte în sufletul nostru şi naşte în el alte păcate înrudite cu el — deşertăciunea şi invidia. Părerea despre superioritatea proprie, fiind numai o *pretenţiune* cere în mod neapărat recunoaşterea din partea altuia. Intru cât îngâmfarea are în vedere nu *existenţa* noastră în adevăr, stăruinţa în adevăr, ci numai *însemnătatea* noastră, atunci ea nu se mulţumeşte dacă nu însemnăm şi pentru alţii tot atât cât însemnăm pentru sine. Râvna de a însemna pentru alţii sau de a avea privilegiu faţă de părerea altuia este tocmai vanitate. Nesatisfacerea acestei tendinţe însă, când părerea streină ne refuză o recunoaştere *excepţională* şi când pune pe alţii pe acelaşi plan sau mai sus decât noi, stârneşte în mod inevitabil vanitosul şi ostilul simţământ al rivalităţei, al geloziei şi invidiei.

Această ispită a minţei, prin îngâmfare, este deosebit de accentuată la *mijlocul* drumului duhovnicesc, când raţiunea a dobândit deja precădere asupra simţurilor. In tentaţiunea îngâmfărei cad de obiceiu oamenii cari au atins o oarecare însemnătate şi merit. Atari persoane, cu îngăduinţa lui Dumnezeu, devin atunci întemeietori de secte sau erezuri şi întâistătătorii mişcărilor populare, dar nu rareori cad de asemenea în sminteală şi pier în mod jalnic. Dacă omul duhovnicesc, la începutul acestei tentative, nu se sprijină pe tăria minţei sale ci se întoarce spre Dumnezeu cu rugăciunea: «Nu ne duce în ispită», atunci primeşte *tăria minţei* şi ştie să evite sofismul îngânfărei.

Răspunsul omului duhovnicesc la a doua ispită: Adevărul este în sine vecinic, nemărginit şi desăvârşit. El nu poate fi nimănui: destoinicie proprie, posesiune sau privilegiu. Raţiunea noastră poate cunoaşte adevărul numai devenind copărtaşă adevărului adecă participantă desăvârşirei absolute, iar pentru aceasta trebue să se lepede şi să se deshotărască de mărginirea sa proprie, de gândirea la al său şi de *căutarea a aceea ce este al său.* In adevăr nu există al său şi strein, în el toţi pot să aibă numai o singură parte, în el sunt toţi solidari; de aceea când eu, în numele pretinsei mele stăpâniri a adevărului, mă contrapun altora şi mă mândresc în faţa lor cu privilegiul de posesor al adevărului atunci, cu aceasta nu fac nimic altceva decât să dovedesc, că încă nu sunt în adevăr şi că nu am cu ce să mă mândresc. Adevărul nu este condiţionat, nu depinde de nimic şi îşi este suficient sieşi; de aceea, dacă caut cu vanitate recunoaşterea altuia şi mă îngrijesc de părerile omeneşti, atunci, arăt că sunt strein de adevăr şi că nu este nici un motiv să fiu slăvit între oameni. In cele din urmă, adevărul pur, ca deplinătate a binelui, nu admite invidie; dacă eu, din dorinţa de a stăpâni adevărul, rivalizez şi invidiez pe alţii, arăt că nu posed adevărul şi deci nu am dece să fiu gelos şi rival.

In adevăr, nu pot fi limite; aşa dar, atâta timp cât raţiunea noastră caută al său şi rămâne la al său, adecă delimitează al său de ne-al-său, se mărgineşte pe sine şi se desparte de adevăr şi adevărul nu este în raţiune şi ea nu poate să-l cunoască dela sine. Dar raţiunea poate şi trebue să-şi *recunoască* această mărginire, să se smerească în faţa raţiunei nemărginite a lui Dumnezeu şi să se întoarcă dela sine spre adevăr şi să devină străvăzător pentru lumina Dumnezeiască. In chipul acesta, descoperim adevărul, nu cu mintea noastră şi independent de raţiunea noastră, — în raţiunea lui Dumnezeu. Dar o atare cunoaştere a adevărului, întemeiată pe smerenia şi lepădarea de sine a minţei noastre, nu poate fi izvor de mândrie, vanitate şi invidie; şi cu toate că aceste patimi nu au putut fi distruse dintr'odată, dar renunţând în interior la îngânfarea mincinoasă în folosul adevărului pur — tăiem *rădăcina* acestor păcate mintale şi prezervându-ne de rătăcirile minţei

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

ne întărim și tot creștem în viața duhovnicească.

„Dar aci ne amenință a treia și cea mai periculoasă ispită. Când pofta cărnii este învinsă de curățenie și când înșelăciunea minței, este doborâtă de smerenie, când eu nu mai substitui propria părere adevărului și nu cad în rătăcire, — atunci apare marea tentațiune pentru *voința* duhovnicească.

«Tu te-ai liberat de robia cărnii și prin autonegarea minței ți-ai însușit adevărul Dumnezeesc și ai cunoscut că el este unicul bun adevărat. Dar lumea neagă acest adevăr, se privează de acest bun și rămâne în rău. Stând în rău, lumea nu poate primi adevărul pe calea convingerii raționale — ea trebue să fie supusă principiului suprem, înainte de toate, pe cale practică. Tu ești reprezentantul acestui principiu suprem — nu datorită puterilor și destoiniciilor proprii (fiindcă tu ai renunțat deja la îngânfare, la părerea exagerată despre tine) ci în baza harului Dumnezeesc ce te-a făcut copărtaș adevărului pur. Nu pentru sine, ci pentru slava lui Dumnezeu și pentru binele lumii însăși, din dragoste față de Dumnezeu și aproapele trebue să dorești și să depui toate stăruințele pentru a supune lumea adevărului suprem, pentru a aduce pe oameni în împărăția lui Dumnezeu. Dar pentru aceasta trebue să ai în mâinile tale anumite mijloace spre a acționa cu succes pentru lume și în lume: înainte de toate trebue să dobândești puterea și autoritatea supremă asupra celorlalți oameni, să-i supui sie-ți pentru a-i aduce la unicul adevă mântuitor. In chipul acesta trebue să cauți, pe orice cale, autoritatea și puterea în lume».

In această ispită mare și puternică au căzut oamenii mari și puternici, pe care i-a condus la multe fapte rele.

Dar dacă omul duhovnicesc a trecut cu bine prin primele două ispite și dacă dorește să reziste și ispitei ce se adresează voinței, atunci, îngrădindu-se din nou cu rugăciunea: «Nu ne duce în ispită» — va spune așa:

Răspunsul omului duhovnicesc la cea de a treea ispită:

Este adevărat că trebue să mă îngrijesc de mântuirea lumii prin supunerea ei practică principiului divin; dar nu este adevărat că pentru aceasta trebue să caut puterea în lume. Dacă, într'adevăr, doresc puterea nu pentru sine și nu în numele său și nu arbitrar, ci în numele lui Dumnezeu, pentru lucrul Dumnezeesc și potrivit voinței Dumnezeești, atunci trebuie și nu pot să doresc această putere, nu trebue și nu pot să fac nimic dela sine pentru ajungerea ei. Eu cred în Dumnezeu și doresc săvârșirea lucrului Lui și nădăjduesc în venirea împărăției Lui și pe cât îmi este dat slujesc Lui, dar mai mult nu doresc: fiindcă nu pot cunoaște tainele economiei lui Dumnezeu, căile providenței Lui și planurile înțelepciunei Lui; ba și pe mine însumi nu mă cunosc. Nu pot ști, va fi oare bine pentru mine și pentru alții dacă voiu primi acum autoritate și putere. Cu toate că m'am făcut participant la adevărul Dumnezeesc și viața duhovnicească s'a descoperit în mine, totuși încă nu rezultă din aceasta că sunt vrednic pentră conducerea oamenilor. Se prea poate, ca primind puterea, să mă arăt nu numai incapabil pentru rânduirea altora în duhul Dumnezeesc, dar să pierd și propria mea destoiniciei duhovnicească, iar dacă am căutat puterea, atunci am și pierdut-o fiindcă am căzutut în păcatul iubirei de stăpânire. Dacă nu aștept să-mi primesc destinația dela Dumnezeu, ci caut puterea dela sine, atunci sunt dator să aleg pentru aceasta la modalități și mijloace omenești. Dar modalitățile și mijloacele omenești pentru obținerea puterei sunt bine cunoscute și anume: viclenie, înșelătorie la început, — siluire și omor la sfârșit. Cu atari fapte nu apropii pe ceilalți de împărăția lui Dumnezeu, ci numai îndepărtezi. În chipul acesta sunt dator să slujesc slavei lui Dumnezeu și mântuirei lumii în aceea ce mi s'a dat ca zestre proprie, așteptând *cu răbdare* săvârșirea judecăților divine asupra mea, și asupra lumii, silindu-mă să înmoi cu blândețe și bunătate răul altuia și nicidecum să-l înmulțesc cu al meu.

Răspuns general ispitelor: Incredințându-ne din inimă în Dumnezeu și simțind în sine lucrarea harului, avem *începutul* nouăi vieți duhovnicești. Inșelăciunea ispitei constă în aceea că acest început se ia drept sfârșit cucerit, iar înfiriparea vieței duhovnicești se afișează drept desăvârșirea ei; înșelăciunea constă în aceea că viața spirituală este înțeleasă drept ceva dat odată pentru totdeauna și pe deplin, ce nu mai are nevoe de creștere, de mergere incontinuă spre desăvârșire înăuntru și de exe-

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

cuţie în afară; se presupune că omul spiritual este o făptură simplă, întreagă şi isprăvită. In realitate însă, în omul spiritual continuă să petreacă şi să lucreze două forţe vii: *începutul* nouăi vieţi harice şi *rămăşiţa* vieţei păcătoase, de mai înainte. Scopul ispitei constă în aceea ca începutul încă proaspăt sau arvuna duhului să fie întrebuinţată drept acoperământ frumos la vedere sau drept mască a vechilor tendinţe pline de păcat şi prin aceasta să le justifice, să le întărească în interior şi în cele din urmă să-l predea în braţele lor pe om, în întregime. Dar dacă la începutul ispitei vom căuta sprijin, nu în forţele proprii, ci în cele Dumnezeeşti, prin rugăciune — vom descoperi întreaga înşelăciune şi vom spune aşa :

Să admitem că suntem oameni ai lui Dumnezeu şi trăim în Dumnezeu, dar nu vom putea gândi că supunerea la pofta trupească, că mândria sau iubirea de stăpânire, pe cari le observăm în noi, să fie dela Dumnezeu sau să fie lucruri bune. In chipul acesta cu toate că suntem în Dumnezeu, totuşi în noi există ceva ce nu este dela Dumnezeu, ce nu este bine, de aceea, când asemenea tendinţe dăunătoare ne atacă, suntem datori să recunoaştem aceasta drept *năpastă* şi fără să-i cedăm, să ne rugăm: nu ne duce în nenorocire şi să nu ne justificăm patimile trupeşti cu calitatea omului duhovnicesc. Fără îndoială, pentru cel curat, totul este curat, dar chestiunea stă în aceea: suntem noi pe deplin curaţi şi la această întrebare cugetul celui ispitit dă un răspun limpede: nu trăim sub lege, ci sub har, — suntem oameni spirituali. Haide să fie aşă; dar din aceasta nu rezultă, câtuşi de puţin, că tot ceeace ni se face, sau ni se întâmplă, ar fi lucru duhovnicesc şi haric: aşă de pildă, când încercăm foame şi sete, atunci lucrurile acestea le avem nu pentru că suntem sub har şi nici fiindcă suntem spirituali, ci pentru motivul că a mai rămas în noi fire animalică: dar tot aşă când ne apar gânduri necurate, deşi suntem oameni duhovniceşti,—sau dorinţa de a fi lăudat de altul, sau setea după putere, într'un cuvânt toate acestea ne vin, nu mulţumită faptului că suntem oameni spirituali, ci datorită împrejurării că încă *nu* suntem *destul* de spirituali. Suntem atât de insuficienţi încât la sfârşitul ispitei însăşi calităţiie noastre spirituale devin pur şi simplu pretexte pentru tot ceeace nu este spiritual, pentru sforţările păcătoase ale cărnii. In chipul acesta, la sfârşitul primei ispite, pretinsa noastră libertate spirituală se dovedeşte a fi un simplu pretext pentru adevărata robie trupească; la sfârşitul celei de a doua ispite, aşa zisa noastră înţelepciune devine pretextul mândriei şi îngâmfărei, şi, în cele din urmă, cea de a treia ispită duce la aceea că râvna duhovnicească pentru slăvirea lui Dumnezeu şi binele semenilor apare drept pretext pentru iubirea de stăpânire şi despotism. In felul acesta, în toată încercarea de a lega slăbiciunile şi patimile ce sunt însuşirile *omului îndeobşte*, cu calitatea noastră de om al lui *Dumnezeu* sau de om *spiritual*,—în orice încercare de acest fel şi la şoapta oricărei inspiraţii asemănătoare trebue să vedem o înşelăciune vicleană şi să ne rugăm: *izbăveşte-ne de cel viclean.*

Duhul viclean al iubirii de sine, părintele oricărei minciuni, înşelând mintea noastră cu tot felul de sofisme, atinge un dublu scop: nu numai că ne slăbeşte voinţa în lupta cu ispita prezentă, dar şi de acum înainte ne predă sufletul în braţele tuturor pasiunilor, viţiilor şi crimelor. Omul stăpânit de neînfrânata iubire de sine nu numai că alunecă, săvârşind întâmplător cutare sau cutare păcat, dar şi-a şi pierdut stabilitatea echilibrului său moral şi viaţa lui întreagă se preface în păcat continuu. Omul, stăpânit de iubirea de sine, în mod inevitabil va fi nedrept în raportul cu alţii, iar în cerinţele sale proprii fără limite. Sufletul nostru are în sine puterea infinitului şi odată ce stăpâneşte această forţă, egoismul nostru nu găseşte margini şi nu cunoaşte săturare. Cerinţele *nemăsurate* nu pot fi satisfăcute; nesatisfacerea naşte supărare; răutatea fără putere naşte tristeţe, iar tristeţea duce la disperare. In chipul acesta, când iubirea de sine ocupă locul de frunte în sufletul nostru, atunci, ieşirea logică va fi alienaţia mintală sau sinuciderea. Şi dacă un atare sfârşit nu loveşte pe toţi cei stăpâniţi de aceleaşi infirmităţi morale, atunci, aceasta trebue atribuită deosebitei milostiviri Dumnezeeşti şi rugăciunilor streine.

Izbăvirea noastră de cel viclean este lucrul adevăratei *înţelepciuni*, ce desnourează şi dărapănă toţi norii şi toate sofismele iu-

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

birei de sine într'armându-ne, nu cu puterile noastre, ci cu ale lui Dumnezeu. In chipul acesta, duhul nostru dobândeşte întărirea trebuincioasă în ispite. Intărirea spirituală în ispite ne comunică: dreptate în acţiuni, cumpătare în simţiri. Cu un atare echilibru moral, se înrădăcinează în suflet, din ce în ce mai mult: iubirea curată, speranţa continuă şi credinţa nesdruncinată în Dumnezeu şi în viaţa veşnică.

Două sunt însuşirile principale ale unei rugăciuni adevărate: dezinteresarea şi eficacitatea. Acea rugăciune pe care Iisus a dat-o ucenicilor săi, cuprinde aceste două însuşiri, în gradul cel mai deplin. Această rugăciune este pe deplin dezinteresată fiindcă nu ne rugăm în ea pentru niciun bun exclusiv pentru noi, nu cerem niciun bun ce ne-ar deosebi de alţii. Adevăratul scop al acestei rugăciuni constă în aceea ca Dumnezeu să fie totul în tot. Această ţintă este exprimată direct în primele trei cereri: „Sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, fie voia Ta, precum în cer şi pre pământ“. Obiectele celorlalte cereri exprimă numai mijloacele sau condiţiile pentru înfăptuirea acelei ţinte supreme, *întrucât ea ne priveşte şi pe noi*, deoarece Dumnezeu nu poate fi tuturor în tot dacă El nu va fi şi în viaţa noastră personală. Şi iată că înainte de toate dăm lui Dumnezeu viaţa noastră materială. Rugându-ne pentru pâinea cea spre fiinţă, nu ne mai socotim drept proprietari ai vieţii materiale proprii, ci o supunem vieţei Dumnezeeşti. Rugându-ne pentru iertarea păcatelor şi iertând, pentru Dumnezeu, greşiţilor noştri, însemnează că nu căutăm dreptatea noastră, ci recunoaştem dreptatea lui Dumnezeu, singura adevărată; în sfârşit, rugându-ne pentru neducerea în ispită şi izbăvirea de cel viclean, nu presupunem, că prin propriile căi, vom putea evita lucrările vădite şi ascunse al principiului rău, ci alegem unicul drum adevărat, al conducerei lui Dumnezeu.

Fiind pe deplin dezinteresată, rugăciunea Domnului este pe deplin şi eficace. Fiecare din cererile ei, pronunţată cu credinţă, cuprinde în sine şi începutul înfăptuirei sale. Când spunem cu credinţă: „Sfinţească-se numele Tău“, numele lui Dumnezeu se sfinţeşte în noi; chemând împărăţia lui Dumnezeu, ne şi recunoaştem prin aceasta că aparţinem acestei împărăţii, adecă ea chiar vine la noi. Zicând: «Fie voia Ta», adecă dându-ne voinţa proprie lui Dumnezeu, deodată cu aceasta înplinim voinţa Lui în noi. După aceea, cu cât reducem cerinţele noastre materiale la minimum posibil (în cererea privitoare la pâinea cea spre fiinţă, trebuincioasă astăzi) cu atât facem mai posibilă satisfacerea lor. Mai departe, iertând greşiţilor noştri, ne îndreptăţim prin aceasta înaintea lui Dumnezeu, şi, în sfârşit, rugându-ne pentru ajutorul lui Dumnezeu în lupta cu ispitele şi cu aţâţările forţelor viclene, prin însăşi această cerere, primim ajutorul cel mai eficace fiindcă neamul acesta nu se scoate cu nimic altceva decât cu post şi cu rugăciune.

Tatăl nostru cel ceresc, izvorul vieţei celei nouă din noi! Sfinţească-se numele Tău, adecă adevărul, prin credinţa noastră. Vie împărăţia Ta, — toată nădejdea noastră. Fie voea Ta, adecă prin iubirea tuturor, iubire ce uneşte totul, să fie această voe nu numai în lumea duhurilor supuse Ţie, ci şi în firea noastră despărţită de Tine, cu dela sine putere. Iar pentru aceasta, ia viaţa noastră trupească şi curăţ-o cu Duhul Tău, dătător de viaţă. Ia drepturile noastre şi îndreptăţeşte-ne cu adevărul Tău. Ia toate puterile noastre şi înţelepciunea noastră fiindcă ne sunt neîndestulătoare în lupta împotriva vicleanului nevăzut; Tu dar, pe calea Ta cea adevărată, du-ne la desăvârşire fiindcă a Ta este împărăţia şi puterea şi slava în vecii vecilor. Amin.

Traducere din ruseşte de
PREOTUL STELIAN ILIESCU
Biserica Şelari, Bucureşti

(Sfârşit).

Inştiinţare

Asociaţia D-nelor Preotese ortodoxe române a înfiinţat un cămin pentru 20 studente românce ortodoxe, de preferat fiice de preot, cu sediul în B-dul Carol, 55 Bucureşti. Plata va fi de 3000 lei lunar cuprinzând casă şi masă.

Inscrierile se primesc la cămin, la D-na Marius Constantinescu.

Căminul se deschide la 20 Octombrie a. c.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

MIŞCAREA MISIONARA

Darea de seamă asupra activităţii misionară desfăşurată de preoţii şi cântăreţii din protopopiatul II Teleorman în primul semestru al anului 1930.

Cercul „Sf. Ioan Chrisostom“ a ţinut şedinţă *în luna Ianuarie* în parohia Necşeşti. Serviciul divin s'a oficiat de preoţi în sobor în asistenţa autorităţilor comunale şi unui mare număr de credincioşi.

In predică, păr. I. Gâdea-Săceni a făcut explicarea Evangheliei a XXXII d. Rusalii, a lui Zacheu. C. Sa face o frumoasă comparaţie între Zacheu, care de bună voe se oferă să dea înapoi împătrit celor năpăstuiţi de el şi tânărul din Sf. Evanghelie care pleacă întristat când Mântuitorul îi propune să-şi dea averea săracilor. Indeamnă la pocăinţă şi înfrânarea poftelor.

La sfârşitul Sf. Leturghii preoţii în sobor au slujit parastas pentru eroii din comună, după care păr. preşedinte Gh. Popescu în câteva cuvinte arată jertfa nepreţuită a acestor martiri ai neamului nostru.

Dela biserică preoţii au trecut în şedinţa intimă unde păr. David Călinescu a făcut o expunere a Ep. către Galateni.

La ora 2 p. m. a avut loc şedinţa publică în localul şcoalei unde preoţii erau aşteptaţi de un numeros public. A conferenţiat păr, I. Popescu-Gărăgău despre „Respectarea sărbătorilor“ C. Sa, deşi trecut în rândul celor bătrâni, ştie să se achite cu prisosinţă de orice însărcinare i se dă.

In luna Februarie cercul a ţinut şedinţă în parohia Gărăgău. In biserică serviciul divin s'a oficiat de preoţii cercului în sobor. A predicat păr. Gh. D. Popescu despre „Fiul risipitor“ cu aplicaţiuni foarte frumoase la tinerii de azi.

De remarcat e şedinţa publică a acestui cerc în care păr. I. Popescu-Gărăgău, care e şi învăţător, a căutat să aranjeze o adevărată serbare sătească cu un program instructiv şi educativ. Recitări, poezii dansuri naţionale au îmbrăcat cuvântarea păr. Popescu-Gărăgău despre dragostea ce trebue să purtăm în sufletul nostru „Bisericii şi Şcoalei“.

In luna Martie, cercul a ţinut şedinţă în parohia Săceni. După oficierea Sf. Leturghii în sobor de preoţi, a predicat păr. Ghinea Gh. despre „Vindecarea tânărului stăpânit de duch mut şi surd. C. Sa insistă mult asupra postului şi rugăciunii care sunt cele mai puternice arme de luptă ale creştinului contra uneltirilor diavolului. La sfârşitul Sf. Leturghii, imediat după predică s'a oficiat parastas pentru eroi în timpul căruia a sosit ii P. C. Păr. Protopop Floru pentru vizitarea cercului. P. C. Sa a prezidat şedinţa intimă cu care ocaziune a recomandat preoţilor o mai intinsă activitate pentru combaterea sectelor atât de primejdioase pentru biserică şi neam.

După masă la ora 3 a avut loc şedinţa publică în localul şcoalei primare unde se adunase foarte mult popor. P. C. Păr. protopop deschide şedinţa şi dă cuvântul păr. Gh. D. Popescu care vorbeşte despre: „Ce să serbăm Sâmbăta şi Duminica“.

Subiectul a fost bine ales întru cât în această parohie sunt 2—3 adventişti, care au luat parte la şedinţă. Sectanţii au căutat să-şi susţină teza lor, dar s'au izbit de textele scripturistice aduse de păr. Conferenţiar cu atâta temeinicie încât publicul s'a convins de credinţa eronată a acestor rătăciţi.

Mai vorbeşte păr. Gădea tot în chestiunea aceasta, după care P. C. Părinte protopop într'o cuvântare bine simţită face apel la popor să-şi respecte legea creştinească şi tradiţia şi să nu se lase amăgiţi de lupii îmbrăcaţi în piele de oaie care urmăresc compromiterea bisericii şi pieirea neamului.

Cercul pastoral „Strâmbeni I“. *In luna Ianuarie* a ţinut şedinţă în parohia F. Calenderul I.

Sf. Leturghie s'a oficiat în sobor de toţi preoţii cercului în asistenţa d-lor învăţători cu elevii, autorităţilor comunale şi a unui mare număr de credincioşi.

Predica s'a rostit de păr. Radu Popescu cu explicarea Evangheliei din Duminica lui Zacheu. La sfârşit s'a slujit parastas pentru eroi, după aceea preoţii au intrat în şedinţa intimă unde s'au discutat chestiuni de administraţie în parohie în direcţia economică-financiară.

După masă la $2^1/_2$ a avut loc şedinţa publică în localul şcoalei primare în prezenţa unui foarte numeros public. Inainte de a se deschide şedinţa de păr. preşedinte, corul cântăreţilor a cântat rugăciunea „Tatăl nostru“.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Prima conferinţă s'a ţinut de păr. Eftimie Popescu despre „Grăirea de rău împotriva lui Dumnezeu “iar a doua de păr. Radu Z. Popescu despre „Rolul bisericii in viaţa neamului românesc“.

Pentru fondul cercului s'au colectat 100 lei.

In luna Februarie cercul a ţinut şedinţă în parohia Răca.

In biserică, după sfârşitul Sf. Leturghii, a predicat părintele V. Nănescu despre Evanghelia zilei: „Fiul risipitor“. Păr predicator atinge frumos chestiunea că păcatul cel mare pe care îl săvârşim constă nu atât în făptuirea lui, cât mai ales în prezistarea în păcat.

La sfârşit insistă asupra însemnătăţii tainei Pocăinţei pentru creştini. Apoi s'a oficiat parastas pentru eroi cu o cuvântare bine simţită rostită de păr. preşedinte, după care preoţii s'au retras în şedinţa intimă la care păr. I. Mocanu a făcut recenzia cărţii „Micul dicţionar al Noului Testament de păr C. Dincescu.

La ora 3 p. m. s'a ţinut şedinţa publică în localul şcoalei, care s'a început cu cântarea imnului religios: „Veniţi toţi credincioşii să lucrăm întru lumină lucrurile lui D-zeu“ şi o cuvântare rostită de păr. preşedinte.

A conferenţiat păr. Alex. St. Popescu despre „Jurământ“ şi păr. Radu Z. Popescu despre „Higena omului“. Intre Conferinţe corul cântăreţilor a executat diferite imne religioase.

In încheere păr. preşedinte mulţumeşte publicului auditor pentru dragostea cu care în totdeauna au întâmpinat pre preoţi în aceste şedinţe atât de folositoare pentru ei.

Pentru fondul cercului s'au colectat 80 lei.

3. *In luna Martie*, cercul a avut şedinţă în parohia Mirosi comuna Surduleşti. Sf. Liturghie s'a oficiat în sobor de preoţi şi fiindcă a lipsit predicatorul, cântăreţii în cor au cântat imnul: „Cât de mărit este Domnul în Sion“ care a mişcat mult inimile credincioşilor. La sfârşit s'a slujit parastas pentru eroii din comună, după care preoţii au trecut în şedinţă intimă unde au discutat modul cum preoţii trebue să facă taina spovedaniei asupra credincioşilor.

După masă s'a ţinut şedinţa publică în localul şcoalei primare. Păr. preşedinte face deschiderea şi dă cuvântul Pr. Gh. M. Popescu care îşi desvoltă conferinţa având ca subiect „Lăcomia de avuţii şi urmările ei“.

Conferenţiarul arată în mod amănunţit urmările lăcomiei care împing pe om către fapte păgâne, compromiţându-i demnitatea de om şi de creştin. Sfătuieşte pe săteni să păzească învăţăturile bisericii, îmbogăţindu-se cu fapte frumoase şi de bine facere şi virtuţi creştine.

A doua conferinţă s'a ţinut de Păr. I. Mocanu despre „Boalele molipsitoare“ care au început să decimeze în mod îngrijitor şi populaţia satelor noastre. C. Sa arată primejdia acestor boale, cauzele lor şi cum trebuie să ne ferim de ele.

Păr. preşedinte face un rezumat al ambelor conferinţe, mulţumind celor prezenţi şi sfătuindu-i a urma sfaturile ce li s'au dat spre folosul lor sufletesc şi trupesc.

CRONICA INTERNA

Asociaţia Generală a Clerului ortodox român va ţine congresul anual în Bucureşti, în zilele de 21—22 Octombrie 1930, cu următoarea ordine de zi.

1. Darea de seamă asupra mersului Asociaţiei pe ultimul an şi a organului său „Graiul Vremii“;
2. Raportul între Biserică şi Stat din trei puncte de vedere: *administrativ, cultural* şi *material* (referate).
3. Diverse propuneri;
4. Alegerea Comitetului nou.

Preşedinte, Patriarh, MIRON

Director, TITU S. TÂRGOVIŞTEANU

Telegrama trimisă de I. P. S. Mitropolit Nectarie Preşedintele Congresului preoţilor misionari ţinut la Cernăuţi, Inalt Prea Sfinţitului Patriarh D. D. Dr. Miron Preşedintele Sfântului Sinod.

„Preoţii misionari din Patriarhatul român adunaţi cu binecuvântarea sfântului Sinod în al treilea congres la Cernăuţi ca să se inspire de noui îndrumări în munca pentru adâncirea conştiinţei ortodoxe, vă asigură de profundul lor devotament:

Preşedinte Mitropolit NECTARIE
Mitropolitul GURIE,
Episcopul GRIGORIE al Aradului.
Arhiereu-Vicar GRIGORIE BOTOŞĂNEANU

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

RĂSPUNS

Telegramă I. P. S. Patriarh D. D. Dr. Miron către I. P. S. Mitropolit Nectarie-Cernăuţi.

„Cerul misionar e chemat a adânci în sufletul credincioşilor învăţăturile evangelice prefăcându-le în convingeri ferme Muncă grea pentru succesul căreia implor ajutorul lui Dumnezeu trimiţând congresului binecuvântări şi mulţămind pentru devotamentul manifestat“.

(ss) MIRON Patriarh

Telegrama trimisă de P. S. Arhiereu Nifon Craioveanu, Inalt P. S. Patriarh D. D. Dr. Miron, Preşedintele Sf. Sinod.

Membrii adunărei eparhiale a episcopiei Râmnicului noului Severin întruniţi azi în seziunea ordinară, îndreptându-şi gândul către Inalt Prea Sfinţia Voastră, chivernisitorul cel bun al bisericei străbune, roagă pe atotputernicul Dumnezeu să vă ţină îndeplină sănătate şi să vă dăruiască cu îndelungare de zile.

Preşedintele adunărei,
P. S. Arhiereul CRAIOVEANU

Incă pe vremea, când I. P. Sf. Patriarh Miron era episcop în Banat, a pus bazele organizării românilor din frumoasa localitate Anina, copleşită de străini, în parohie ortodoxă. Şi abia acum au putut pune piatra fundamentală pentru zidirea bisericii.

Cu această ocazie trimitem următoarea telegramă :

„Credincioşii ortodocşi români din sudul Banatului, adunaţi la Anina cu ocazia punerii pietrei fundamentale a bisericii ortodoxe române, sunt fericiţi de a vedea realizarea unui vis de decenii de sub Inalta Domniei Voastre păstorire, şi Vă asigură pe Sanctitatea Voastră de tot devotamentul său pentru Înaltul cap al bisericii autocefale române, precum şi de curata credinţă ortodoxă a păstoriţilor Domniei Voastre din aceste părţi“.

Prof.-ing. CONST. BUŞILĂ, adm. delegat al soc. „Uzinele de fier şi domeniile din Reşiţa“.
ALEX. POJINCĂ, prefect al jud. Caraş.
Protoiereu ANCUSA, delegat al Episcopiei Caransebeş.
NICOLAE CÂMPEANU, preot al Aninei.

Serbarea bisericească din Protopopiatul Videle-Vlaşca.

In ziua de 29 Iunie 1930 (Sf. Petru şi, Pavel) a fost pentru enoriaşii parohii Videle ca şi pentru vecini, o zi de adevărată sărbătoare sufletească, căci în această zi s'a sfinţit noua clopotniţă cu cele trei clopote.

Slujba sfinţirii a fost oficiată de P. C. Protoereu al judeţului Vlaşca circ. Videle, Pr. Alex. I. Bădănoiu-Parohul Bisericii Videle, înconjurat de un sobor de opt preoţi: Sub Protopop Tudor N. Iancu- Merenii-de-sus, C. Preşedinte Proistos George Gropoşilă-Sf. Gheorghe-Nou Gălăteni-Şoriceşti, Pr. Stavrofor Andrei Cosmescu-Cosmeşti, Pr. Pantelimon Stănculescu-Bâscoveni, Pr. Stan Dobrescu-Turculeşti, Pr. Radu Smărăndescu-Fotăcheşti, Pr. Albu Steroiu-Flămânda, şi Pr. Dumitru G. Niculescu-Tămăşeşti, toţi în odăjdii şi uniformă reglementară.

Clopotniţa este din lemn de stejar şi salcâm, cu o înălţime deasupra pământului de 10 m., lemne donate de enoriaşi, cum se arată în pisanie şi este lucrată gratis de consilierul parohial şi paracliserul Bisericii, Ioan R. Niţu.

Cele 3 clopote ce susţine în greutate de circa 1000 Kgr. evaluate la 100.000 lei sunt donaţia enoriaşilor şi Primării Videle, fiind ridicate de consilierul parohial Ştefan Iurosek şi Ioan R. Niţu.

La faţada Clopotniţei, în faţa pisaniei, veghează o candelă mare, dăruită bisericii mai de mult, în amintirea soţului decedat în războiu de D-na Victoria Dr. Barbu Teodorescu, având de o parte şi alta aşezate pe pridvorul podului clopotniţei *Icoana Mântuitorului, a Maicei Domnului* şi *portretele M. S. Regelui Carol II şi al I. P. Sf. Patriarh I. Miron Cristea.*

Pe pisania din faţă se vede scris:

In zilele M. S. Regelui Carol II

«PISANIE»

ale *I. P. S. Patriarh I. Miron Cristea.*

Slavă şi îndemn pentru ori ce creştin trecător.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Inceputu-s'a, din mila lui Dumnezeu, aciastă Sfântă clopotniţă a Bisericii parohiale, Videle-Vlaşca, cu hramul „Sf. Trei Erarhi“ de 10 m. înălţime, dinainte de Sf. Paşti, 1930 (20 Aprilie 1930), cu osârdia, evlavia şi ajutorul câtor-va buni şi evlavioşi creştini, mai jos scrişi, în frunte cu preotul lor Paroh, *Protopopul Alex. I. Bădănoiu,* şi s'a terminat, tot cu mila celui de sus, Dumnezeu, de ziua Sf. Apostoli Petru şi Pavel (29 Iunie 1930), când s'a şi sfinţit cu cele 3 clopote şi s'a aşezat şi această umilă pisanie.

Se cuvine laudă şi cinste Consilierului parohial şi Paracliserului Bisericii Ioan R. Niţu, care a lucrat singur şi fără nici o plată, aciastă Sf. Clopotniţă pentru sufletul său.

La fel, laudă şi cinste Consilierului parohial Ştefan Iuraşek care a donat cei 4 stâlpi de stejar ai Clopotniţei ca şi următorilor ce au donat lemne de construcţie. Paroh: Preot Alex. I. Bădănoiu. Consilieri parohiali: Coman Condei, Ioan R. Niţu, Marin Dinculescu, Marin C. Dinculescu, Dinu Tutunaru. Epitrop: Marin Iliescu. Enoriaşi: Ghiţă Antonescu, Alecu Dinescu Raluca Georgescu, Badea C. Scântee.

Clopotele: cel mic şi vechiu 130 Kgr. lei 20.000 al II-lea de 300 Kgr. lei 35.000 al III-lea 560 Kgr. lei 66.500, s'au cumpărat de toţi enoriaşii şi Primăria Comunei Videle-Vlaşca, iar toacele au fost dăruite: cea de fier de Ioan R. Niţu şi cele două de paltin de subsemnatul, iar pe cele două clopote de la Fabrica N. Ionescu-Bucureşti mai stă scris:

„Cumpăratu-s'a acest clopot, I-iul de 300 Kgr. cu preţul de lei 35.000, al II-lea de 560 Kgr. lei 66.500, de către locuitori şi primăria Comunei Videle-Vlaşca, în anul suirii pe tron a *M. S. Regelui Carol II* şi în *timpul Arhipăstoririi I. P. Sf. Patriarh Miron Cristea,* fiind Preot Paroh, Protopop Alex. I. Bădănoiu şi s'a sfinţit la 29 Iunie 1930 (Sf. Petru şi Pavel)“.

După slujba sfinţirei, făcută sus pe podul Clopotniţei, s'a rostit de Protoereul Bădănoiu cuvânt bun, făcând darea de seamă a nouei construcţiuni, mulţumind donatorilor ca şi asistenţii şi îndemnând totodată la frequentarea Bisericii, pentru ca limba clopotelor să nu bată în zadar, ci ca limba Sf. Apostoli „Petru şi Pavel“ neîncetat să cheme la Biserica lui Hristos pe creştini.

Termină cuvântarea cu două strofe scrise, şi dedicate clopotelor din Topeşti-Gorj, potrivite de minune zilei şi cari au făcut o impresie puternică asistenţei astfel: *Pentru clopotul cel mare:*

M'aduse unul de la voi,
Nu sunt venit pentru războiu.
Vestesc iubirea şi credinţa,
Făptaşilor de rău căinţa,
Şi pace, tuturor vestesc,
De voi lui Dumnezeu grăiesc.
Şi'n ceasul ultim când vă cheamă,
Vă poartă glasul meu de aramă.
[Amin.

Iar pentru clopotul cel mic:

Mărit fii Doamne'n veac de veac,
Străjer m'ai pus p'acest meleag.
Dă Doamne dar şi voe bună,
Acelora ce ţi se'nchină.
Belşug în holde şi'n Câmpii,
Păstrează-i feriţi de urgii.
Amin.

Apoi clopotniţa, clerul ca şi asistenţa a fost fotografiaţi, după care cu toţii, în frunte cu steagurile naţionale, praporele bisericilor, gorniştii şi elevii şcoalei de meserii Clejani, conduşi de Profesori şi eminentul Director Cernătescu, Şcoalele primare din sat şi vecinătăţi, autorităţile Comunale şi vecine, foarte, mulţi locuitori din localitate şi vecinătate, în sunetul celor trei clopote, s'au îndreptat în procesiune spre monumentul eroilor din mijlocul Comunei Videle, unde, după slujba parastasului şi în sunetul întonării de către gornişti «*spre Rugăciune*», s'a depus o coroană de flori naturale.

După ora 1 p, m. asistenţa a trecut iar în curtea Bisericii la o agapă frăţească, mulţumind lui Dumnezeu pentru binefacerile Sale zilnice şi podoabele casei sale.

Protopop, ALEX. I. BADĂNOIU,
Videle-Vlaşca.

MULŢUMIRI.

Se aduce mulţumirii atât de către Preotul Paroh Ilie S. Popa cât şi de consiliul parohial coperativei de Stuf „Vulturu“ din această comună Pueni Prund Vlaşca pentru multa dragoste ce a avut faţă de lăcaşul Domnului din această Parohie Pueni Prund-Vlaşca cu hramu Sf. Dumitru, de a dărui suma de 15000 mii lei din care s'a cumpărat un clopot nou şi din suma rezultată din vânzarea clopotului vechiu spart s'a cumpărat un rând de odăjdii noi, acestea au fost gata de Sfântul Paşte 1930.

Pe cei ce au stăruit Dumnezeu le vadă plata în destul.

Pr. Paroh, ILIE PROCA

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

PAROHII VACANTE

PREOŢI

Se publică concurs pentru ocuparea următoarelor posturi de preoţi, aprobate în consiliul eparhial (secţia bis.) din 26 Septembrie a. c.

1. Postul de preot ajutător dela biserica Sf. Dumitru (Str. Carol) publicat în Apostolul No. se detaşază în cartierul Parcul Domeniilor, având ca biserică — deocamdată — capela dela Leagănul Sf. Ecaterina, până când îşi face biserică proprie. Noua parohie este în curs de delimitare având circa 500 familii. Postul este plătit de Stat, iar, pe lângă veniturile epitrahilului din noua parohie, direcţiunea Leagănului oferă oarecari avantagii de locuinţă.

2. Postul de preot ajutător dela biserica Sf. Ilie Calea Rahovei, rămas vacant prin decesul pr. Eftimie Nicolescu, rămâne la dispoziţia Arhiepiscopiei, care-l detaşează într'un cartier mărginaş, cartierul Lupeasca, unde de asemenea, este în curs de delimitare o nouă parohie. N'are biserică, dar are o populaţie numeroasă, care are nevoe de păstor. Postul este plătit de Stat şi alte avantagii nu are decât dela slujbele epitrahilului.

3. Postul de preot ajutător dela filiala Buciumeni Pendinte de parohia Buftea Bucoveni, plătit din bugetul comunei, cu salariul legal ca pentru absolvent de asemenea a 8 clase.

Filiala are 230 familii, cu biserică în bună stare. Alte avantagii, veniturile epitrahilului.

Cererile se înaintează în termen de 30 zile la Sf. Mitropolie-Arhiepiscopie din Bucureşti.

Consiliul Eparhial

Se publică concurs în termen legal pentru ocuparea postului de preot paroh al parohiei Bălăceanca jud. Ilfov, devenit vacant pe ziua de 1 Noembrie compusă din următoarele sate.

1. Parohia Bălăceanca, compusă din satele Bălăceanca, unde este situată Biserica, cu o populaţie de 250 familii şi satul Poşta cu o populaţie de 9o familii. Parohia are 17 pogoane, sesie parohială.

2. Pendinte de această parohie sunt şi următoarele două filiale:

a) Glima, compusă din satul Glima, unde este şi biserică, cu o populaţie de 100 familii. Are şi satul Şerbănica, cu o popnlaţie de 50 familii, 17 pogoane teren, care se arendează de Sf. Arhiepiscopie.

b) Bobeşti, compusă din satul Bobeşti, unde este biserică, cu o populaţie de 120 familii. Are 5 pogoane teren, care se arendează de Sf. Arhiepiscopie.

Venitul parohiei împreună cu filialele este socotit la circa 10.000 lei anual.

Cererile însoţite de toate actele cerute de regulament, se trimit Sf. Mitropolii din Bucureşti care-va cere apoi avizul protopopului respectiv.

Protopop, I. G. POPESCU

CÂNTĂREŢI

Protoieria Cir. I Câmpulung-Muşcel. — Se publică concurs pentru ocuparea postului de cântăreţ vacant la parohia Măţău prin decesul cântăreţului Nicolae Tomescu.

Doritorii vor înainta cererile lor protoieriei în timp de 15 zile.

Protopop, Pr. NICOLAE PROCA

Numiri, Transferări, Demisii, Decese

1 Iulie—1 August 1930

Const. Dobre se numeşte pe 1 Iunie a. c., dirijor de cor la biserica Curtea Veche din Capitală I, în locul lui Victor Carpis.

Eftimie Langa se numeşte paracliser pe 1 Iulie a. c., la biserica Răsvan din Capitală în locul lui St. Mălăescu, demisionat pe aceiaşi dată.

Gh. Călinescu, cântăreţ la biserica Sf. Nicolae Broşteni din Capitală, demisionat la 1 Iulie a. c., se şterge din state.

Gh. D. Olaru se numeşte pe 1 August a. c., cântăreţ la parohia Albă-Postăvari din Capitală în locul lui Petre A. Popa, înaintat.

Nicolae Popescu se numeşte pe 1 Iulie a. c., cântăreţ la parohia Fundulea Ilfov III, în locul lui Petre Topârcea, îndepărtat la 1 Septembrie 1929.

Petre M. Georgescu se numeşte pe 1 Iulie a. c., cântăreţ la parohia Deleni-Ilfov în locul lui Mihail Ene Popescu decedat în 1928.

Nicolae Mihail se numeşte cântăreţ provizoriu la parohia Ciorogârla filiala Darvari jud. Ilfov, în locul lui Ioan P. Grigore demisionat la 1 Ianoarie a. c.

Stan I Groapă se numeşte pe Iulie a. c., cân-

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

tăreţ la parohia Drăgăneasca jud Ilfov în locul lui Ioan N. Ionescu.

Mihail Popescu se numeşte pe 1 Iulie a. c., cântăreţ la parohia Ciorogârla filiala Darvari-Ilfov în locul lui Ioan P. Grigore demisionat la 1 Ianuarie a. c.

Pr. Vasile N. Constantinescu nou hirotonit pe seama parohiei Maia, jud. Ilfov circ. II, se recunoaşte pe 15 Iunie a. c.

Elisei Popescu cântăreţ la Goleşti-Bratia-Muşcel, decedat la 27 Mai a. c., se şterge din state.

Ioan Radu se numeşte pe 1 Iulie a. c., cântăreţ la parohia Albeşti-Muru-Prahova, în locul lui C. Manolescu, transferat la 1 Septembrie 1929, la Adormirea-Urlaţi.

Dumitru T. Nicolae se numeşte pe 1 Mai a. c., cântăreţ la parohia Româneşti-Prahova I, în locul lui Spirea Pătraşcu, demisionat la 24 Martie 1929.

Vasile N. Vasilescu se numeşte pe 1 Aprilie a. c., paracliser la biserica Sf. Pantelimon din Ploeşti, în locul lui M. Popescu, decedat la 31 Decembrie 1920.

Spiridon Chioveanu cântăreţ la Vadu-Săpat Prahova, se şterge din state pe data de 1 Mai a. c., pentrucă nu s'a prezentat la serviciu.

Radu Ionescu se numeşte pe 1 Aprilie a. c., cântăreţa la parohia Sf. Ioan Ploeşti în locul lui Ene Vasile, plecat la 1 Ianuarie 1930.

Ioan Popescu cântăreţ la parohia Sf. Filofteia din Ploeşti, demisionat la 1 Iulie a. c., se şterge din state.

M. Bobeicu se numeşte pe 15 Iuliea a. c., cântăreţ la parohia Ciupelniţa Prahova în locul lui G. Constantin, demisionat la 1 Ianuarie a. c.

Pr. Const. Predeleanu, nou hirotonit pentru parohia Scurteşti comuna Stefeşti jud. Prahova IV, se recunoaşte în state pe 1 Aprilie a. c.

Pr. I. Nicolescu dela Coslegi-Prahova I, decedat la 11 cor, se şterge din state.

Pr. Traian Belu nou hirotonit pe seama parohiei Călineşti-Prahova, se recunoaşte pe data de 15 Iulie a. c.

Dumitru Pârvan se numeşte pe 15 Iunie a. c., paracliser la biserica Sf. Adormire Teleorman III, în locul lui Const. Boiu, destituit pe aceiaşi dată.

Petrescu R. Mihail se numeşte pe 1 Martie a. c., cântăreţ la parohia Gărdeşti-Teleorman II în locul lui Zamfir Iliescu transferat pe aceiaşi dată.

Dragomir Preotul Vasile cântăreţ la biserica Olteni-Teleorman decedat la 5 Iunie a. c., se şterge din state.

Florea Munteanu se numeşte pe 1 Aprilie a. c., paracliser la parohia Sf. Alexandru din Alexandria-Teleorman, în locul lui Florea St. Boiu, demisionat pe aceiaşi dată

Gh. St. Popescu cântăreţ la parohia Sf. Impăraţi din jud. Teleorman, decedat la 1 Iunie a. c., se şterge din state.

Marin D. Gâlceavă se numeşte pe 1 Iunie a. c., cântăreţ la parohia Saelele jud. Teleorman în locul lui Ioan Belea, decedat la 1 Ianuarie 1930.

Gheorghe Bujoreanu, se numeşte pe 1 Iulie a. c., cântăreţ la parohia Liţa Teleorman I, în locul lui Marin Stănescu pus în disponibilitate.

Ioan Popescu se numeşte pe I Iulie a. c., cântăreţ II, la parohia Petreşti jud. Vlaşca III, în lobul lui Petre Popescu, decedat la 25 Martie a. c.

Udrea St. Dumitru se numeşte pe 1 Iulie a. c., cântăreţ la parohia Cartojani Vlaşca III, în locul lui Const. Cristea ieşit la pensie la 1 Septembrie 1929.

1 August—1 Septembrie

Nedelcu Radu se numeşte pe 1 Iulie a. c. cântăreţ II la parohia Podeanu-Puţul-lui Crăciun, în locul lui Hodivoianu, demisionat pe aceiaşi dată.

Stelian Popescu se numeşte pe 1 Septembrie cor., cântăreţ la parohia Miron-Cristea din Capitală, în locul lui Jean Leon, demisionat la 1 August a. c.

Vasile Mihăilescu cântăreţ la Delea-Veche din Capitală demisionat la 15 Iulie a. c., se şterge din state.

Uncu V. Anton se numeşte pe 1 Septembrie a. c., cântăreţ la Catedrala Sf. Patriarhii.

C. Tănăsuică se numeşte pe 1 August a. c., paracliser la biserica Sf. Ilie-Hanul Colţei în locul lui M. Ciobănescu, demisionat pe aceiaşi dată.

Adam Adamiade Hristu cântăreţ la parohia Popa-Nan din Capitală pe 1 Septembrie a. c.,

Vasile Z. Andreescu se transferă pe 1 Septembrie a. c., în postul de paracliser dela Sf. Gheorghe Capră la Popa-Nan din Capitală,

Mincă Popescu cântăreţ la parohia Cornetu-din-Vale Ilfov, decedat la 8 August a. c., se şterge din state.

Ioan Mateescu cântăreţ la parohia Cioroiu Ilfov III, decedat la 1 Septembrie a. c., se şterge din state.

Ilie Cristach se numeşte pe 1 Mai a. c., cântăreţ la parohia Palanga Ilfov, în locul lui N. Popescu, retras delà 1 Noemvrie 1925.

Aurel Berbescu se numeşte pe 1 August a. c., cântăreţ la parohia Jilava-Ilfov în locul lui Alex. Năstase Marinescu, transferat la Mierlari-Ilfov.

Gheorghe Cornea, se numeşte pe 1 Martie a. c

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

cântăreţ la parohia Cucueţi-Sudiţi-Ilfov, în locul lui Gh. Constantin pus în disponibilitate pe 1 Martie a. c.

Zaharia Vasile se numeşte pe 1 Septembrie a. c., cântăreţ la parohia Nefliu-Ilfov în locul vacant dela formarea parohiei.

Const. C. Popescu cântăreţ la parohia Bilciureşti Dâmboviţa, neprezentat la post, se şterge din state pe 1 August a. c.

Ioan Pr. Ioan cântăreţ la parohia Voineşti Dâmboviţa, decedat la 14 Iulie a. c., se şterge din state.

V. Stan se numeşte pe 1 August a. c., cântăreţ la parohia Pietroşiţa I Dâmboviţa.

Dumitru D. Mihai se numeşte cântăreţ la parohia Doiceşti-Dâmboviţa 1, pe 1 Iulie 1930.

Şerban Gheorghe cântăreţ I, numit pe 1 Septembrie a. c., la parohia Priboiu Dâmboviţa, în locul lui I. R. Chivulescu transferat la parohia Drăgoeşti-Ungureni Dâmboviţa.

Vasile Enescu cântăreţ la biserica filială Sf. Nicola-Nou Prahova, se transferă pe 1 August a. c., la biserica sf. Ioan din Ploeşti-Prahova.

Dum. I. N. Cursaru se transferă pe 1 Aprilie a. c., dela Drajna-de-jos I, la Drajna-de-jos II. Prahova.

Gh. Vlădăreanu cântăreţ la parohia Azuga-Prahova demisionat pe 1 August a. c., se şterge din state.

Ioan Stoica cântăreţ la parohia Ploeşti-Prahova, decedat la 3 August a. c., se şterge din state.

Pr. D. Popescu dela parohia Chiojdeanca-Prahova, decedat la 15 August a. c., se şterge din state.

Const. Niţu se numeşte pe 1 Iulie a. c., paracliser la Sf. Voevozi-Ploeşti în locul lui Ioan R. Năstase, demisionat la 1 Aprilie 1929..

Gh. N. Gogoană se numeşte pe 1 Iulie a. c., cântăreţ la parohia Secara-Teleorman I, în locul lui Ştefan Jianu trecut la Ulmeni.

Alex. Boboc se numeşte pe 1 Septembrie a. c. cântăreţi la parohia Vânători-Teleorman, în locul vacant dela 1 Ianuarie cor., prin demisia sa.

Pr. Sachelerie Marinescu, paroh la parohia Cioloneşti Deal-Teleorman, demisionat la 1 Octombrie 1930, se şterge din state.

Marin M. Hodivoianu se numeşte pe 1 Septembrie a. c., cântăreţ la parohia Toporu-Vlaşca în locul lui Marin N. Hodivoianu, demisionat pe aceiaşi dată.

Ioan Truican cântăreţ la parohia Crevedia-Mare-Vlaşca, decedat la 1 Iunie a. c., se şterge din state.

Florea St. Ene se numeşte pe 1 Septembrie a. c., cântăreţ la Cămineasca-Vlaşca, în locul lui Vlad Slav, decedat în 1928.

Alex. M. Mugurel se numeşte pe 1 Septembrie a. c., cântăreţ la parohia Trestiancu-Tomuleşti Vlaşca II, în locul lui Stancu Păun demisionat.

Ilie Coadă se numeşte pe 1 Septemvrie a. c. cântăreţ la parohia Frăsinetu-Vlaşca II, în locul lui D. P. Dinu, demisionat pe Septemvrie 1930,

Pr. Marin Nicolae dela parohia Pietroşani-Vlaşca, decedat la 23 Iulie a. c., se şterge din state.

Marcof. Gh. Ioan şi Godeanu Gheorghe se numesc cântăreţi la parohia Bădenii-Ungureni-Slobozia jud. Muşcel, în locul cântăreţului I. N. Banu şi I. Gh. Mitroi fără şcoală.

Ioan Gh. Scarlat se numeşte pe 1 Iunie 1930 cântăreţ la Capu-Piscului-Muşcel în locul lui N Georgescu demisionat.

Teodor I. Popescu şi Vasile Gh. Georgescu se numesc pe 1 Iulie a. c., cântăreţi la parohia Lăideşti-Muşcel, în locul cântăreţilor A Mazilescu şi T. Teodor, înlocuiţi la Mai 1930.

Cons. Referent
Pr. EUG. BARBULESCU

CARŢI NOUI

In Aprilie, anul acesta, *P. C. Părinte Petre Vintilescu*, profesor la Facultatea de Teologie din Bucureşti, a făcut să apară o nouă lucrare, a 15-a, în şirul de publicaţiuni ale P. C. Sale, din 1912 până azi—sub titlul: *Incercări de Istoria Liturghiei: I Liturghia creştină în primile trei veacuri.* (Format în 120, 136 pagini; 1930, Tipografia „România Mare", Belvedere 12, Bucureşti.

Autorul ne lămureşte, în prefaţă, în câteva cuvinte, asupra scopului acestei cărţi: Paginile de faţă „au — zice Părintele Profesor — un scop practic, imediat şi anume, de a pune, cu oarecare grabă, la îndemâna amatorilor şi, în deosebi, a studenţilor teologi, o ocaziune şi un mijloc de informaţie şi de orientare". Iar imediat după aceasta, P. C. Sa arată că conţinutul acestei lucrări a fost prezentat publicului mai întâiu într'o serie de articole apărute în revista „Studii Teologice", publicaţie a Facultăţii de Teologie din Bucureşti, an. I, 1929—1930.

Broşura de faţă se ocupă, precum o indică şi subtitlul, cu Liturghia din cele dintâiu trei veacuri creştine. Autorul se anunţă că într'un volum următor se va ocupà cu istoria Liturghiei în veacurile IV—VIII, aducând, potrivit împrejurărilor, eventuale noui completări.

Din acele câteva cuvinte din prefaţă, reiese, în primul rând, modestia cu care P. C. Părinte

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Petre Vintilescu îşi prezintă contribuţia sa la un studiu atât de vast şi greu, cum este Istoria Liturghiei. P. C. Sa dă lămuririle menţionate mai sus aci, tocmai pentrucă are temere că „titlul paginilor de faţă ar puteà părea pretenţios". Este sentimentul oricărui cercetător conştiincios.

Dar din aceeaş prefaţă trebuie să mai înţelegem — şi să înţelegem îndeosebi — următorul lucru: Părintile Vintilescu, ocupând acum câţiva ani catedra de liturgică la Facultatea de Teologie din Bucureşti, a trebuit să-şi croiască singur drumul în domeniul înţelenit şi spinos al specialităţii P. C. Sale. Un curs de liturgică motodic şi ştiinţific n'a existat la noi. Abea ici, colo câte un manual pentru seminarii, foarte sumar şi de multe ori contestabil ca valoare documentară.

Deaceea Părintele Profesor Vintilescu a trebuit aproape să-şi creeze cursul P. C. Sale, punând astfel bazele studiului Istoriei Liturghiei în Ţara noastră. Aici stă, credem noi, marele merit al P. C. Sale şi sub acest unghiu trebuie înţeleasă lucrarea ce dăm acum la iveală.

Conţinutul lucrării este bogat şi foarte sistematic. După o introducere, în care arată cum, pentru a cerceta şi a înţelege izvoarele Liturgicii şi a urmări apoi, *a)* desvoltarea şi *b)* descrierea şi explicarea cultului divin public al bisericii creştine ortodoxe, în structura şi în semnificaţia lui, se încearcă, în acelaş timp şi în mod natural chiar o istorie a liturghiei — fără a uita de a adauga că greutăţile acestui studiu sunt mari, „unele pe nebiruit chiar" — cartea se împarte în opt capitole având fiecare articol mai multe subdiviziuni, indicate chiar la începutul lui:

I. *Liturghia după scrierile din vremile sfinţilor Apostoli.*

1. Cultul practic de Mântuilorul şi apostolii săi. 2. Dela înălţare până la Cincizecimi. 3. Cultul creştin în Ierusalim, dela Cincizecimi până la persecuţiunea lui Irod. 4. Liturghia creştină în mediul greco-roman. 5. Despărţirea cultului creştin de cel iudeu. 6. Consideraţiuni asupra rânduielii liturghiei din timpul Apostolilor. 7. Liturghia în Corint pe vremea sfântului Apostol Pavel. 8. Diferite alte elemente ale cultului creştin. 9. Schema rânduelii liturgice apostolice.

II. *Liturghia creştină la sfârşitul veacului întâi şi începutul veacului al doilea.*

1. Izvoarele istorice ale liturgicii, în această vreme. 2. Liturghia duminicală un uz absolut general. 3. Rugăciunea particulară zilnică şi condiţiunile externe ale oficiului liturgic. 4. Conştiinţa despre existenţa unei vechi rânduieli a liturghiei şi elementele ei date în Didohia celor 12 apostoli. 5. Concluziuni.

III. *Ierarhia şi liturghia în veacul apostolic.*

1. Rolul ierarhiei în liturghie pe vremea apostolilor. 2. Rolul liturgic al ierarhiei în timpul Părinţilor apostolici. 3 Locul profeţilor în ierarhia l turghisitoare.

IV. *Ritualul euharistic faţă de ritualul pascal iudaic.*

1. Influenţa ritualului sinagogii ori al Templului? 2. Ipotezele despre raportul ritualului diferitelor mese semi-liturgice iudaice cu ritualul euharistic. 3. Critica.

V. *Liturghia în veacul al doilea.*

1. Referinţele Sf. Justin Martirul şi Filosoful şi consideraţiunile generale impuse de ele, 2. Structura celor două părţi ale cultului bisericii în vremea Sf. Justin şi chestiunea epiclesii, 3. Alte mărturii despre liturghia veacului al doilea.

VI *Liturghia în veacul al treilea.*

1. Date generale despre existenţa unei rânduieli consistente a liturghiei. 2. Momente şi elemente din liturghia catehumenilor. 3. Menţiuni noui despre liturghia euharistică (a credincioşilor). 4. Chestiunea epiclesii. 5. Luarea sfintei Euharistii de credincioşi acasă. 6. Concluziuni,

VII. *Liturghia după aşa zisele „Orânduiri" sau „Intocmiri bisericeşti".*

1' Lămuriri introductive despre vechile „Orânduiri bisericeşti". 2. Câteva date asupra lui Ipolit. 3. Cuprinsul diferitelor orânduiri bisericeşti: *A.* Canoanele lui Ipolit; *B.* Orânduirea bisericească egipteană; *C.* Testamentum Domini şi *D.* Constituţiile Sf. Apostoli. 4. Liturghia primitivă în lumina raportului dintre diferitele orânduiri b'sericeşti.

VIII. *Consideraţiuni şi observaţiuni asupra uniformităţii liturgice în primele trei veacuri.*

1. O coheziune aparentă între libertate de improvizaţie a liturghisitorului şi uniformitatea liturgică. 2. Limitele improvizaţiei vechi în liturghie, 3. Sensul apostolicităţii ritualului. 4. O uniformitate liturgică în primele trei veacuri pe deasupra miilor variante de amănunt.

Am înşirat toate capitolele, împreună cu subdiviziunile lor, tocmai spre a arăta câte chestiuni importante se găsesc tratate în această lucrare a P. C. Părinte Profesor Petre Vintilescu, precum şi modul foarte sistematic în care sunt expuse. Este inutil să insistăm mai mult — spaţiul nici n'ar îngădui — asupra folosului pe care cititorii acestei cărţi îl vor avea. Lucrarea aceasta împlineşti un gol mare în literatura noastră teologică, şi ne îngăduim a o recomanda cu căldură tuturor cititorilor acestei foi, în aşteptarea volumului următor.

N. CAZACU

TIPOGRAFIA CĂRŢILOR BISERICEŞTI. – BUCUREŞTI. C. 53.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro